

ΔΗΜ. ΡΟΚΟΣ

Ο σοσιαλισμός μπορεί να χτισθεί με δουλειά
Συνέντευξη στο πλαίσιο της έρευνας του Γιώργου Βότση

Τα «δύο καυτά ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ» του Γιώργου Βότση

1. «Μετά ή χωρίς τον Καραμανλή το χάος».

Σε ποικίλες παραλλαγές, ο συνθηματολογικός αυτός ισχυρισμός βαραίνει την πολιτική ζωή μετά την μεταπολίτευση. Υποστηρίζεται ακόμη ότι ο κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής παραμένει τόσο πιο ακλόνητος στην εξουσία, όσο δεν δημιουργείται εναλλακτική λύση. Ποια θα μπορούσε να ήταν και πώς να διαμορφωθεί η «διάδοχη κατάσταση» ;

2. Ο μεταχουντικός πολιτικός κόσμος συναγωνίζεται σε «σοσιαλιστικές» θέσεις.

Όχι μόνον η εξωκοινοβουλευτική άκρα αριστερά και τα Κ.Κ., αλλά όλα ανεξαιρέτως τα κόμματα μιλούν, ξαφνικά, για «σοσιαλισμό» ή – όπως η «Νέα Δημοκρατία» - υιοθετούν σοσιαλδημοκρατικές θέσεις. Πιστεύετε ότι σημειώνεται στον τόπο μας ιστορική στροφή «προς τα αριστερά» που ανταποκρίνεται στην ανάγκη για βαθιές διαρθρωτικές αλλαγές στην ελληνική κοινωνία ; Και ποιες πολιτικές προοπτικές διαγράφονται ;

«Από τους δυναμικούς νέους συνδικαλιστές ο κ. Δημ. Ρόκος, Γεν. Γραμματέας του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος έδωσε τις ακόλουθες απαντήσεις»:

1. ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ:

Μετά την προσεκτική ανάλυση, του «συνθηματολογικού ισχυρισμού» «Μετά ή χωρίς τον Καραμανλή το χάος», αποτιμώντας τις συγκεκριμένες συνθήκες – πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές – που διέπουν αυτήν τη στιγμή τη δημόσια ζωή στη χώρα μας, θα ‘θελα, δυστυχώς, να συμφωνήσω ότι όχι μόνο βαραίνει σαν ισχυρισμός την πολιτική ζωή στον τόπο μας μετά την μεταπολίτευση, αλλά και δημιουργεί, σαν αποτέλεσμα συγκεκριμένων γεγονότων, τεράστιους κινδύνους για τον τόπο και τον λαό στο άμεσο μέλλον.

Χωρίς να αμφισβητώ τον πατριωτισμό του κ. Καραμανλή – δεν τον αμφισβητούν άλλωστε και όλες οι αντιπολιτευόμενες δυνάμεις που εκφράζονται στο Κοινοβούλιο -, θα ‘θελα να υποστηρίξω, ότι με την πολιτική τακτική που ακολουθεί, προδιαγράφει με μαθηματική ακρίβεια ότι μετά ή χωρίς αυτόν θα υπάρξει «χάος» στην πατρίδα μας, (ένθα χάος, όπως θα έλεγε ένας μαθηματικός, ίσον εκ ταυτότητος με τα ... τανκς), κι αυτό οροθετεί και επισημαίνει και τις τεράστιες Εθνικές του ευθύνες.

Πιο συγκεκριμένα ο κ. Καραμανλής:

1. – Αγνόησε τη Λαϊκή Εντολή για ουσιαστική κάθαρση και εκδημοκρατισμό σε όλους τους τομείς της δημόσιας ζωής, που αφορούσε προφανώς όχι σε ένα αιώνιο κυνηγητό των «χουντικών», αλλά στην απαίτηση ολόκληρου του Ελληνικού λαού, να συντριβούν άμεσα

και για πάντα, οι δομές, οι μηχανισμοί και οι λειτουργίες που γεννούν, υποθάλλουν κι ανδρώνουν, τα αντιδημοκρατικά στοιχεία, τις χούντες και τον φασισμό.

Έτσι χωρίς να έχουν θιγεί οι μηχανισμοί υπεύθυνα και αποφασιστικά, δημιουργείται ξανά, αργά αλλά σταθερά, το κλίμα που απαιτεί η ανωμαλία, για να ωριμάσει τους καρπούς της. Η διατήρηση και η προώθηση ανθρώπων με ιστορικές ευθύνες για την επιβολή και την στήριξη της δικτατορίας, (σαν φυσικού επακόλουθου της Εθνοκαπηλικής μισαλλοδοξίας που καλλιέργησε το μονοκομματικό κράτος της δεξιάς, στον τόπο μας, τόσα χρόνια), αποτελεί τουλάχιστον πρόκληση, όχι μόνο στην κοινή λογική αλλά και στην στοιχειωδέστερη ακόμα περιφρούρηση του πολιτεύματος που είναι και το βασικότερο, υποτίθεται, μέλημα της Κυβέρνησης.

2. - Αγνόησε τη Λαϊκή Εντολή για ουσιαστική και για πάντα αποδέσμευση της χώρας μας από την ξένη εξάρτηση και υποτέλεια, που οι ντόπιοι πράκτορές της - όπως και για τον πιο ανυποψίαστο εθνικόφρονα Έλληνα αποδείχτηκε με την πρώτη δίκη της χούντας -, αντεθνικά και προδοτικά, τόσα χρόνια τώρα, επέβαλαν στον τόπο μας, με αποκορύφωμα την ξένη κατοχή στα χρόνια της πρόσφατης εφτάχρονης τυραννίας.

Έτσι το «έξω για πάντα από το NATO» δεν είναι ένα σύνθημα αντιπολίτευσης στον Καραμανλή. Είναι η μυριόστομη διατράνωση του πόθου όλων των Ελλήνων ανεξάρτητα από πολιτική τοποθέτηση, για μια Ελλάδα κυρίαρχη, ανεξάρτητη και αδέσμευτη, για να μη ξαναζήσουμε στην πατρίδα μας άλλο φασισμό.

3. – Δεν ενημερώνει το λαό για όλα τα μεγάλα Εθνικά, Πολιτικά θέματα, μονοπωλώντας για τον ίδιο, την Εθνική ευαισθησία, κι όλες τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, πάνω στα τόσο καίρια και σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο τόπος.

Φοβούμαι ότι ξεχνάει, ότι η Δημοκρατία που επαγγέλλεται ότι επανεγκατέστησε στον τόπο μας, δεν είναι μια αφηρημένη θεωρητική έννοια, αλλά μια καθημερινή, ζωντανή πραγματικότητα, ένας τρόπος ζωής, που δεν ολοκληρώνεται και δεν θεμελιώνεται χωρίς την, με πλήρη και αντικειμενική πληροφόρηση σε κάθε βήμα, ουσιαστική συμμετοχή του λαού στη λήψη αποφάσεων πάνω στις βασικές επιλογές που τον αφορούν.

Απληροφόρητος λαός από την πολιτική ηγεσία του τόπου, σημαίνει λαός επιρρεπής στις όποιες δημαγωγίες της στιγμής, λαός απaráσκευος για νηφάλια σκέψη, λαός «ιδιωτών». Και η ευθύνη αυτών που τον κρατούν σε αυτό το επίπεδο είναι φανερή, και οι επιπτώσεις της ολέθριες για τον τόπο και την Δημοκρατία.

Όσον αφορά στο πρόβλημα που τίγεται στο δεύτερο σκέλος της ερώτησης, για την ανυπαρξία δηλαδή μιας διαφαινόμενης στον ορίζοντα εναλλακτικής λύσης, σαν αντίβαρο στην ακλόνητη θέση του Καραμανλή, θα ήθελα να πω ότι προσωπικά το θεωρώ ψευδοπρόβλημα. Στο μέτρο που ο Καραμανλής θα διασφάλιζε και θα ισχυροποιούσε οριστικά και τελεσίδικα σε αυτόν τον τόπο τη δημοκρατία, εκμηδενίζοντας κάθε δυνατότητα υποτροπής του φασισμού, κι αυτό μην ξεχνάμε είναι δική του δουλειά σύμφωνα με την εντολή του λαού (γιατί βέβαια κανείς δεν πιστεύει ότι υπάρχει σήμερα στην Ελλάδα δεξιά 54%), το πρόβλημα της διαδοχής θα ήταν μια απλή διαλεκτική σχέση, ανάμεσα στις δημοκρατικές δυνάμεις που εκφράζονται στο Κοινοβούλιο και στις κάθε φορά, σε επίπεδο αρχών και προγράμματος, τακτικές συμμαχίες τους.

Κι εδώ θα διακινδυνεύσω και μια προσωπική εκτίμηση: Αν ο κ. Καραμανλής διασφάλιζε την Δημοκρατία, και μας έπειθε γι' αυτό, παρά τη συγκεκριμένη τοποθέτησή μου σ' άλλη περιοχή του πολιτικού φάσματος, ειλικρινά, καθόλου δεν θα βιαζόμουν να τον δω να φεύγει

από την πολιτική σκηνή. Αλλά τότε βέβαια θα ήταν ένας άλλος Καραμανλής, κι η Δημοκρατία, όχι μόνο στ' όνομα.

2. ΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΡΩΤΗΜΑ:

Ο μεταχουντικός πολιτικός κόσμος πραγματικά συναγωνίζεται σε «σοσιαλιστικές» θέσεις. Είναι αλήθεια ότι τα χρόνια της δικτατορίας έδρασαν σαν καταλύτες για πολλούς Έλληνες, που συνειδητοποιώντας τις γενεσιουργές της αιτίες, τοποθετήθηκαν μπροστά στα μεγάλα προβλήματα του τόπου με σαφώς προοδευτικότερες θέσεις.

Έγινε αντικειμενικά μια μετατόπιση των μαζών προς τ' αριστερά, μια που οι μύθοι της Εθνοφοροσύνης φθάρθηκαν ανεπανόρθωτα απ' τους στυλοβάτες της, που αποδείχθηκαν έμμισθα όργανα και πράκτορες του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού και των στρατιωτικό-οικονομικών του συμφερόντων στον τόπο μας, στην Κύπρο και στη Μέση Ανατολή. Παράλληλα, με την αδυναμία του Καπιταλισμού να αντιμετωπίσει τα οξύτατα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας, με τα εξουθενωτικά για το σύστημα επιφαινόμενα του στασιμοληθωρισμού και με τη ραγδαία γιγάντωση των μονοπωλίων τον καιρό της ασύδοτης Εξυπηρέτησης τους απ' τη δικτατορία σε βάρος των εργαζομένων, μεγάλα κομμάτια του λαού μέσα απ' τις συγκεκριμένες τους ανάγκες και κάτω απ' την πίεση των καυτών βιοτικών τους προβλημάτων, συνειδητοποίησαν την αναγκαιότητα βαθιών κοινωνικών αλλαγών.

Ο πολιτικός κόσμος- κι εξαιρώ βέβαια, τα κόμματα αρχών με τους καλά γνωστούς κοινωνικούς τους αγώνες και τους σοσιαλιστές αγωνιστές με την συνεπή αντιστασιακή τους δράση τον καιρό της δικτατορίας, μη αγνοώντας βέβαια την ύπαρξη των συγκεκριμένων σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν και των αλληπάλληλων λαθών τακτικής που οροθετούν την φανερή αδυναμία τους να δώσουν λύσεις στα προβλήματα του λαού – φοβούμαι ότι έσπευσε να ανταποκριθεί στα αιτήματα του λαού χωρίς τις βαθιές εκείνες διεργασίες, οργανωτικές και ιδεολογικό- πολιτικές, που θα πραγμάτωναν την αμφίδρομη διαλεκτική σχέση ανάμεσα στο λαό και την ηγεσία που θα ζύμωναν και θα καταξίωναν τις «σοσιαλιστικές θέσεις» με τον καθημερινό αγώνα στο πλευρό των εργαζομένων, πάω στη βάση ξεκάθαρων προγραμμάτων και αληθινά δημοκρατικών οργανωτικών σχημάτων.

Ποιος θα διαδεχθεί τον Καραμανλή;

Έτσι τώρα υπερακοντίζει ο ένας τον άλλο σε σοσιαλιστικές φράσεις και όλο περισσότερο παύουν να πείθουν το λαό για το πόσο μπορούν να αντιληφθούν τα μεγάλα προβλήματά του. Ο δε «σοσιαλισμός» που επαγγέλλονται, με τους ποικίλους εκθετικούς προσδιορισμούς που του αποδίδουν για να διαφορίζονται και μεταξύ τους, μοιάζει σαν ένα καινούριο λαμπερό καταναλωτικό προϊόν, που αγωνίζονται όλοι ποιος να πρωτοπάρει την αποκλειστική του «αντιπροσωπεία» για την Ελλάδα.

Κρίνοντας με τα σημερινά δεδομένα, είμαι απαισιόδοξος για τις πολιτικές προοπτικές στον τόπο μας, στο μέτρο που τα κόμματα: (α) Δεν είναι κόμματα αρχών, (β) δεν είναι οργανωμένα δημοκρατικά και (γ) δεν χαράζουν καθαρούς και συνεπείς δρόμους για τους κοινωνικούς αγώνες που έχει ανάγκη ο τόπος κι ο λαός.

Προσωπικά πιστεύω, ότι ο σοσιαλισμός δεν χτίζεται απ' τα πάνω με κουβέντες, αλλά απ' τα κάτω με δουλειά κι ότι η βάση μετά από μακριές και δύσκολες διαδικασίες ενωμένη, θα εξαναγκάσει τα κόμματα να δουν τα προβλήματα του τόπου και του λαού χωρίς τα φίλτρα

των μικροπολιτικών και παλαιοκομματικών μυωπικών φακών τους, που δυστυχώς δεν άλλαξαν ούτε στα τόσα καταλυτικά χρόνια της δικτατορίας.

Η κοινωνική πρόοδος δεν σταματάει, ο τροχός κυλάει προς τα μπροστά κι οι κοινωνικοί αγώνες έχουν ανάγκη απ' όλους τους αγωνιστές που επιδιώκουν την κοινωνική αλλαγή.

Η κοινωνική όμως αλλαγή πρέπει να θεμελιωθεί στην αδέσμευτη λαϊκή κυριαρχία και στην τέλεια Εθνική Ανεξαρτησία.

Οι ευθύνες ολόκληρου του πολιτικού κόσμου για τη δημιουργία αυτών των προϋποθέσεων είναι τεράστιες, και τα λάθη του, δυστυχώς καθημερινά.

Συμπέρασμα

- ❖ Αν ο Καραμανλής διασφάλιζε, οριστικά τη Δημοκρατία, εκμηδενίζοντας κάθε δυνατότητα υποτροπής του φασισμού, το πρόβλημα της διαδοχής θα ήταν μια απλή διαλεκτική σχέση, ανάμεσα στις δημοκρατικές δυνάμεις του Κοινοβουλίου.
- ❖ Ο Σοσιαλισμός δεν χτίζεται από τα πάνω με κουβέντες, αλλά από τα κάτω με δουλειά. Ο τροχός κυλάει προς τα μπρος και οι κοινωνικοί αγώνες έχουν ανάγκη απ' όλους τους αγωνιστές που επιδιώκουν την κοινωνική αλλαγή.